

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

ПРИЧИНИ ТА ЛІКУВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ КІСТОК У ДРІБНИХ ТВАРИН

Іщенко М. П., студентка 3-го курсу факультету ветеринарної
медицини

Канівець Н. С., канд. вет. н., доцент

Полтавський державний аграрний університет

Перелом – це порушення цілісності кістки, який виникає внаслідок механічного пошкодження (згинання кістки, її стиснення, відрив кістки внаслідок надмірного натягу сухожилку, скручування кістки, чи її роздроблення). У сучасній літературі існує декілька класифікацій переломів, а саме: за наявністю пошкодження зовнішніх покривів (відкриті, або закриті переломи), формою кісткових уламків, порушення цілісності кістки, наявністю зміщення тощо (Власенко, 2006).

Зважаючи на вищезгадане, причини виникнення переломів умовно можна розділити на дві групи: патологічні і травматичні. Патологічний перелом відбувається внаслідок незначної травми, що за нормальної міцності кістки не повинна була спричинити перелом, але кістка, чи весь організм були вражені пухлиною, інфекційним процесом, генетичних захворюванням, або вадами розвитку (Нетюхайло, 2014). Травматичні переломи більш поширені виникають внаслідок певної серйозної травми. Супутні причини, які можуть створити ризик виникнення перелому – нестача Кальцію в організмі тварини, неповноцінне харчування, відсутність рухової активності, генетичні захворювання тощо (Гимранов, 2015).

У тварин, зокрема собак, однією із причин травматичних переломів є дорожньо-транспортні пригоди. При цьому вражаються кістки грудних (передпліччя, п'ястя), тазових кінцівок (кістки гомілки, стегна, заплесна) (Дмитрієв, 2017).

У котів, за даними наукових публікацій, основними причинами переломів є падіння тварини з висоти (дерева, вікна вище другого поверху, даху будинку та ін.), защемлення кінцівки у вікні, чи дверях, травми спричинені іншими тваринами (собаками), або внаслідок жорстокого поводження людини з твариною (влучання у тварину камінням, удар kota ногою тощо). При цьому травмуються кістки, як грудних, так і тазових кінцівок, нерідко – реєструється перелом кісток тазу (Пустовіт, 2006; Cardoso, et al., 2016).

Діагностика переломів здійснюється шляхом клінічного обстеження (огляд, пальпація), а також використовується рентгенографія, яка полегшує встановлення діагнозу та допомагає лікарю візуалізувати наявні уламки, тріщини тощо (Голубєв, 2019).

Не секрет, що тварину з перелом кісток кінцівок необхідно лікувати, адже їх неправильне зрощення провокує кульгавість у тварини та невпевненість її рухової активності. Сутність лікування тварини за перелому полягає у відновленні цілісності та положення кістки шляхом її зрощання. Задля цього кістку намагаються зафіксувати у правильному положенні та мінімізувати

(обмежити) її рух. З метою фіксації кінцівки використовують гіпсові пов'язки, або остеосинтез.

Необхідно відмітити, що у ветеринарній практиці гіпсові пов'язки не мають широкого поширення. Це пов'язано з поведінкою тварин, зокрема собак, які досить швидко розгризають гіпсову пов'язку, при цьому кістка не встигає загоїтись. Тому, лікарі ветеринарної медицини у своїй практичній роботі за переломів кісток кінцівок застосовують остеосинтез. Цей метод лікування передбачає закріплення частин зламаної кістки спицями, пластинами, гвинтами та штифтами. Ветеринарні фахівці в залежності від виду перелому використовують наступні методи остеосинтезу: інтрамедулярний, накістковий, позавогнищевий (Dennietal., 2007; Jagnikov, 2010).

Інтрамедулярний – найчастіше використовується для стегнових кісток, передбачає використання спиці в кістки як основу для з'єднання її фрагментів.

Накістковий – характеризується розміщенням фіксуючих фрагментів не всередині кістки, а поруч із подальшою фіксацією її гвинтами. Використовується для лікування променевих, пласких кісток.

Позавогнищевий – включає використання спиць з двох сторін від місця ураження, з подальшою фіксацією полімерного складу. Використовується також у разі вивихів (Петренко, 2002).

Отже, перелом кісток у тварин має різні причини, діагностика є комплексною, а лікування тварин за переломів кінцівок рекомендується здійснювати оперативне, зокрема остеосинтез. Використання того, чи іншого методу остеосинтезу залежить від виду перелому кістки.